

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. B.

Vysoká škola:

Katedra: **Ústav bohemistiky FF JU**

Datum odevzdání posudku: 18. 6. 2012

Student: **Květa Měšťanová**

Aprobace:BOH.....

Recenzent * /
bakalářské práce

Mgr. Martina Halamová, Ph.D.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Problematika viny z pohledu německé a české literatury

.....
(téma)

Květa Měšťanová si pro svou práci vybrala tematiku viny zobrazované v české a německé poválečné literatuře. V anotaci práce uvádí tituly, na nichž bude toto téma vykreslovat, není však specifikováno, proč vybírá dané texty, a to i přes žánrovou různorodost – případně zda žánrová různorodost může mít nějaká svá specifika pro závěry její práce apod.

Z práce Květy Měšťanové jsem poněkud na rozpacích. V samotném úvodu práce mi chybí zřetelné vymezení problematiky, které se bude věnovat (viz např.: „Práce chce ukázat na možnou obžalobu Němců spolu s jejich obhajobou.“ (s. 7). Z úvodu nelze ani zjistit, zda bude podstatná komparace reflexe viny v českých textech x německých textech. Od úvodní kapitoly se studentka pokouší o interpretaci německé historie 30. a 40. let 20. století, aniž by k tomu však využila jediného odborného textu. Dochází tak ke zkreslení válečné a poválečné německé historie, a to i proto, že se vyhýbá nějaké konkrétnější dataci – viz např.: „Vina z německé strany zde samozřejmě byla a Němci sami ji jako národ přijali.“ (s. 7). O jakém období studentka hovoří? Pokud by se jednalo o rané poválečné období, jistě tuto skutečnost nelze takto generalizovat a přijmout ji. Sehrálo např. také přijetí SRN mezi západní mocnosti posun v pojmání nacistického totalitarismu? Bakalářská práce je plná frází, které někdy lze, a někdy nelze akceptovat.

V metodologické kapitole se autorka drží Jaspersovy typologie viny. Odmyslím-li špatně formulovaný název kapitoly (Otázka viny a její čtyři pojmy), zdá se být tato kapitola v pořádku. Bohužel jen do okamžiku, než při charakteristice Jaspersova pojetí (alespoň doufám – tento koncept prokládá citáty Todorova či Arendtové) morální viny plynule přejde k dokládání Jaspersovy typologie viny příklady z umělecké literatury. Studentka i nadále v práci nerespektuje hranice fikčního příběhu a mísí interpretaci fikčního světa s vlastní

(des)interpretací německé historie. V důsledku tohoto mísení není na řadě míst ani zřejmé, zda předkládaný pohled na vinu Němců je pohled autorky, či zda vyplývá z některého uměleckého textu (viz též následující příklad).

Na základě metodologické kapitoly bych se domnívala, že studentka jednotlivým typům viny rozumí. Na druhou stranu v závěrečné kapitole už to tak zřejmé není – viz: „Obžaloba politické viny byla oprávněná, protože většina Němců nacionální režim podporovala. A to buď tím způsobem, že mu otevřeně provolávali svou věrnost, nebo se tvářili nezúčastněně, a nadále tak těžili z výhod svým mlčením a neprotestováním.“ (s. 46). Za prvé je třeba upozornit na to, že charakterizuje buď kolektivní nebo morální vinu, nikoli vinu politickou. Za druhé – spojení „obžaloba politické viny“ nedává smysl, za třetí – jedná se o názor autorky, nebo má jít o nějaký závěr z uměleckých textů? – není to z BP zřejmé. Pokud by to byla slova autorky, v posledním odstavci BP je popírá.

Poslední doporučení ke zvažování viny, ať už ve fikčním, či v reálném světě - zdá se, že autorka se snaží nějak jednoznačně posoudit otázku viny za nacistického Německa, což je otázka velmi složitá a těžko generalizovatelná. Pokud se k ní vyjadřujeme, měli bychom také zvažovat „moc diskurzu“, neboť právě diskurzivní moc může manipulovat člověkem, aniž by si člověk byl vědom toho, že je manipulován.

Věřím tomu, že řada frází či nesrozumitelností byla zapříčiněna chvatnou formulací. Oceňuji, že toto téma autorku zajímá, a zdá se mi, že osobně považuje za nutné odpovědět si na něj. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Českých Budějovicích 18. června 2012
V dne

Stupeň klasifikace:	Výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte